

Jan van Rijn, bouwman aan de Ommedijk

Inkomsten van de jaren 1851-1856

Inkomsten 1851				Inkomsten 1852			
Boter	81	Achgtes/Zestien	1247,75	Boter	89	Achgtes	1515,90
Kaas	4198	Pond	387,91	Kaas	6368	Pond	373,33
Varkens			499,98	Varkens	2372	Pond	876,03
Koren	124	Zak	940,--	Tarwe	45	Mud	368,--
Vlas	1	Margen	150,--	Bonen	20	Mud	126,--
				Haver	35	Mud	83,--
				Vlas	2	Margen	675,--
				Aardappelen	0,5	Margen 25 Mud	50,--
			3205,64				4067,26

Inkomsten 1853				Inkomsten 1854			
Boter	73	Achgtes	1502,--	Boter	65	Achgtes	1336,55
Melk			950,82	Melk	646	Vaten	678,05
Haver	70	Zak	350,--	Bonen	10	Mud	90,--
Vlas	2	Margen	300,--	Haver	35	Mud	60,--
Bonen	24	Zak	216,--	Tarwe	50	Mud	550,--
Gorst	51	Zak	357,--	Gorst	79	Mud	484,--
Tarwe	34	Zak	537,--				
			4212,82				3198,60

Inkomsten 1855				Inkomsten 1856			
Boter	51	Achgtes	1150,85	Boter	62	Achgtes	1407,70
Melk	556	Vaten	597,45	Melk	620	Vaten	683,22
Bonen	13	Mud à 9,30	121,55	Tarwe	41	Mud	410,--
Haver	10	Mud à 5,00	50,--	Haver	20	Mud à 4,--	80,--
Tarwe	26	Mud à 16,00	416,--	Rogge	55	Mud à 6,45	368,--
Gorst	78	Mud à 6,75	453,--	Bonen	56	Mud à 6,75	378,--
Urten	12	Mud à 8,--	96,--				
			2884,85				3326,92

Kanttekeningen bij deze gegevens

1. Na 1852 wordt er op de boerderij van Jan van Rijn blijkbaar geen kaas meer gemaakt. We zien dat vanaf dat jaar steeds meer melk wordt verkocht (in Delft). Ook ontbreken dan de varkens. Deze dieren werden gevoerd met wei, de zoete waterdelen die na de kaasbereiding overblijven. Hoe hoger de kaasproductie, des te meer varkens (zie het verschil tussen 1851 en 1852).
2. De akkerbouwproducten komen dus van de ruim 7 ha bouwland.
3. De boter en kaas werden in Delft "aan den markt gebracht".
4. Een 'Achgtes' is 1/8 hectoliter; 1 mud is 1 hectoliter
5. Jan van Rijn bezat in 1851 28 koeien; een jaar daarvoor had hij er nog 37, maar binnen 4 weken verloor hij toen 11 koeien aan een zogenaamde longziekte.
6. Uit het kasboekje blijkt dat er ook schapen werden gehouden.
7. Jan van Rijn was niet de enige boer die zich na de verkoop van zijn boerderij in de Delft vestigde. Vanaf de achttiende eeuw zien we meer ex-landbouwers op latere leeftijd uit het noordelijke deel van Midden-Delfland naar de stad trekken.

De stichting van het kaasbedrijf Van Rijn nabij Delft staat niet op zichzelf. Omstreeks 1848 schakelde Dirk Jacobsz. Ammerlaan uit Hodenpijl over op de boterhandel, waarvoor hij in Delft een pakhuis inrichtte.

8. Een kopie van het kasboekje bevindt zich in de bibliotheek van de Historische Vereniging Oud-Schipluiden, Museum Het Tramstation Schipluiden.